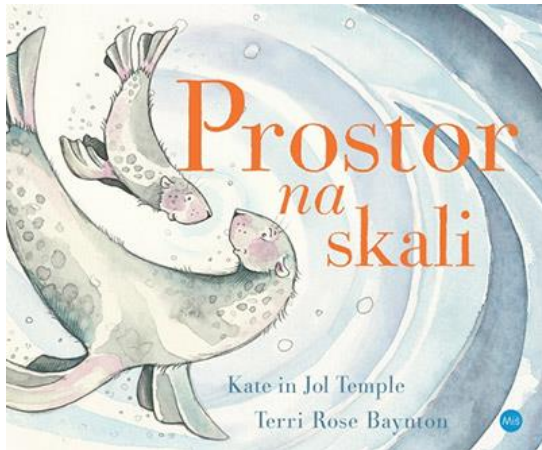

Kate in Jol Temple: **Prostor na skali.**

Prev. Tadeja Spruk. Ilustr. Terri Rose Baynton. Dob: Miš, 2019, 32 str.

| C – B stopnja

Sebičnost | Družbena integracija | življenjski prostor | konflikti | tjujnji | živali v domišljiji | pripoved v verzih

Takole je predstavljena slikanica na domači strani založbe, kjer lahko vidite tudi nekaj prvih strani: <https://www.miszalozba.com/knjige/prostor-na-skali/>

Tjujnica in njen mladič priplavata do skale. Iščeta zavetje, toda skala je polna. Na njej že živijo tjujnji in ju od daleč odganjajo: »Na tej skali ni prostora!« Naj gresta drugam, kričijo, pri njih nista dobrodošla. Bosta tjujnja našla varen dom? Vsaka zgodba ima dve plati, na srečo tudi ta ...

Ta drobna, toda pomembna in navdihujoča slikanica nosi v sebi veliko sporočilo. Ob prvem branju tjujnji prišleka odganjajo in ju pošiljajo domov. Ko zgodbo preberemo do konca, nas knjižica povabi, da jo preberemo še z druge strani. Šele takrat se nam razkrije popolnoma nasprotna pripoved, v kateri se skriva vsa lepota te knjige. Pripoved o sočutju, sprejemanju in ljubezni do drugih bitij. Izviren, palindromski format slikanice bo pritegnil otroke, s svojim sporočilom pa slikanica bralce vseh starosti uči empatije in spodbuja pogovore o deljenju – najprej igrač in hrane, potem pa tudi pogovore o kompleksnejših stvareh, na primer sobivanju z različnimi ljudmi. Slikanica je bila nominirana za avstralsko literarno nagrado Indie Book Award 2019, ki jo podeljujejo avstralski neodvisni knjigarnarji.

Morda preberete tudi tole:

<http://www.trubarjevahisaliterature.si/index.php/rubrike/mlada-kritika/3633-s-katere-strani-si-pa-ti--kate-in-jol-temple-prostor-na-skali-mi-2019-ilustracije-terri-rose-baynton-prevedla-tadeja-spruk--veronika-oster>

Spodbude za branje:

Otrokom v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju:

- beremo besedilo naprej in nazaj in si ogledujemo ilustracijo. Prvi samostojni bralci besedilo berejo tudi sami. Ne razlagam, pričakujem, da bodo otroci sami odkrili, da ima zgodba dve plati...
- Pogovarjamo se ... zanima me, kaj bodo otroci povedali spontano. (Ne omenjam sodobne begunske tematike.)

Bralcem v 2. triletju:

- Slikanico ponudim v branje; pričakujem, da bodo otroci sami odkrili, da ima zgodba dve plati...
- Morda bi pogledali tudi to predstavitev v angleščini:
<https://www.youtube.com/watch?v=CXHymkbaTlc>
Vsekakor je lahko dobrodošla tudi učencem, ki se učijo angleščine!
- Pogovarjamo se o palindromskem formatu slikanice: ko beremo besedilo od zadaj naprej, dobi nasproten pomen.
- Se tudi ilustracije kaj spreminjajo? Jih doživimo drugače, ko beremo besedilo naprej in drugače, ko ga beremo nazaj? Ali zgolj razumevanje besedila vpliva na doživljanje ilustracij?

Na tej skali ni prostora!
In le tepček bi trdil:
Tukaj ni nobene gneče.
Urno, šc, izpred oči!
Prav nikdar ne bomo rekli:
Dobrodošli ste pri nas.
To je naša skala, veste ...
... kar nazaj, kjer ste doma!
Saj ne morete, za zlomka ...
... vsi v zavetje naše skale!
Tu ne morete ostati ...
Jasno je kot beli dan.
Čas je! Dajmo, pot pod noge!
Zdaj vrnite se nazaj.

Da na skali ni prostora? So to prazne
izmišljije?
Še nazaj preberi zgodbo, da se druga plat
razkrije.

Zdaj vrnite se nazaj.
Čas je! Dajmo, pot pod noge!
Jasno je kot beli dan.
Tu ne morete ostati ...
... vsi v zavetje naše skale!
Saj ne morete, za zlomka ...
... kar nazaj, kjer ste doma!
To je naša skala, veste ...
Dobrodošli ste pri nas.
Prav nikdar ne bomo rekli:
Urno, šc, izpred oči!
Tukaj ni nobene gneče.
In le tepček bi trdil:
Na tej skali ni prostora!

Nadaljnje spodbude za branje:

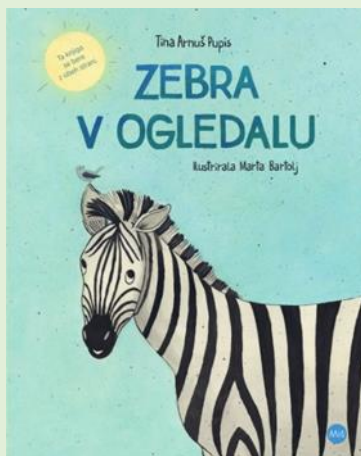
Imamo tudi izvirno slovensko slikanico, ki se bere z obeh strani; spodbude za branje so podobne kot pri prejšnji 😊

Pupis Arnuš, Tina: **Zebra v ogledalu**.

Ilustr. Marta Bartolj. (Miš, 2021), 36 str.

| C – B stopnja

| Samopodoba | posmehovanje | samozavest | sprejemanje sebe | videz | zebre | živali v domišljiji

Slikanica za predšolske in otroke v zgodnjem bralnem obdobju spodbuja pogovor o sprejemanju samega sebe, obenem pa uživamo v izčiščenem besedilu in dovršeni ilustraciji! V slikanici se skrivata dve zgodbi, saj isto besedilo in iste ilustracije beremo z obeh strani, naprej in nazaj. Zebra se ogleduje v jezeru in kadar je žalostna, se sama sebi ne zdi prav nič luštna; ko pa je vesela, je zadovoljna s svojim izgledom. Na njeno razpoloženje in samopodobo vplivajo tudi pripombe drugih živali.

- Palindróm je beseda, fraza, število ali katerokoli zaporedje enot, ki imajo to lastnost, da se berejo z obeh strani enako. Pri tem so lahko presledki tudi drugače postavljeni in se ne upoštevajo.

<https://www.google.com/search?q=palindrom&ie=utf-8&oe=utf8&client=firefox-b>

- Kako razložita »palindrom« Fran in Franček?

- V slikanicah *Prostor na skali* in *Zebra v ogledalu* pa se s palindromskim formatom razkrijeta dve plati zgodbe!

- Bi se učenci preizkusili s palindromom ali s palindromskim formatom neke zgodbe?

Za mentorice in mentorje branja:

- Poznate še kakšno podobno slikanico? Morda pesem? (Zdi se mi, da sem nekoč naletela na eno, vendar se je ne morem spomniti.)